

OPIS GEOSTANOWISKA

Bartosz Jawecki

Informacje ogólne

Nr obiektu	162	
Nazwa obiektu (oficjalna, obiegowa lub nadana)	Kościół filialny Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Karszowie z kaplicą cmentarną.	
Współrzędne geograficzne [WGS 84 – hddd.dddd]	Długość: 50°45'43.4"N 50.762066,	Szerokość: 16°59'20.2"E 16.988938
Miejscowość	Karszów	
Opis lokalizacji i dostępności:	Obiekt położony w Karszowie. Prowadzi do niego utwardzona droga dojazdowa, odchodząca od drogi powiatowej. Łatwo dostępny.	
Długość	33 m	
Szerokość	15 m	
Wysokość		
Powierzchnia	Okolo 43 ary	

Charakterystyka geologiczna geostanowiska

Wiek geologiczny	
Litologia	
Forma występowania skały	Kamień łamany, łupany i ciosany
Geneza i ogólny kontekst geologiczny	
Opis geologiczny (popularno-naukowy)	Granit z okolic Górki Sobockiej, wykorzystany do wykonania ścian, wieży i elementów dekoracyjnych kościoła. Granit z okolic Górki Sobockiej do wykonania ścian w kaplicy cmentarnej, oraz jasny piaskowiec wykorzystany do wykonania elementów dekoracyjnych, okien, narożników i zwieńczeń ścian szczytowych. W ścianie kościoła widoczne odbarwienie graniu w kolorze różowym powstałe w wyniku pożaru.
Historia badań naukowych	d.b.
Bibliografia (format Lithos)	Glapa W., Korzeniowski J. Mały leksykon górnictwa odkrywkowego. Wyd. i Szkolenia Górnicze Burnat & Korzeniowski. Wrocław 2005. Jawecki B., Szewczyk A., Tokarczyk-Dorociak K., Malczewska B. 2014: Skały Wzgórz Strzeelińskich i Wzgórz Lipowych w wybranych obiektach architektonicznych planowanego Geoparku Wzgórze Niemczańsko-Strzeelińskie. [W:] Walory przyrodnicze Wzgórze Niemczańsko-Strzeelińskie. Tom II. Tarka R., Jawecki B., Moskwa K. (Red.). s. 19-32. Wyd. Ocean Wrocław, Strzelin 2014, ss. 142. Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, red. Kołaczkiwicz, Tom IV: województwo wrocławskie (dolnośląskie), Zesz. 6. Powiat strzeeliński, Nowa seria, Warszawa 2008. Słownik geografii turystycznej Sudetów. Wzgórze Niemczańsko-Strzeelińskie, Przedgórze Paczkowskie A-M. red. Staffa M., Mazurski K., Czerwiński J., Pisarski G., Wyd. I-BiS, Wrocław 2008, s. 532
Uwagi	Obiekt geoturystyki miejskiej
Streszczenie językiem nietechnicznym (do zamieszczenia na stronie internetowej i telefonie komórkowym -ok. 1200 znaków)	Gotycki kościół filialny Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny, w Karszowie wykonany z granitu pochodzącego z okolic Górki Sobockiej. Kościół wzniesiony w końcu XIII w. przebudowywano w XVI w. Zniszczony podczas II wojny światowej, odbudowano go w latach 1973-76. Kościół jest budowlą orientowaną, jednonawową z kwadratowym prezbiterium. W murach zachowane są dwa profilowane portale kamienne i przyścienne sakramentarium. Na południe od kościoła znajduje się neogotyckie mauzoleum z 2 poł. XIX w. (obecnie kaplica cmentarna). Kaplica wykonana jest granitu i piaskowca, posiada ostrołukowe okna i zdobione zwieńczenia ścian szczytowych.

Wykorzystanie obiektu

Wykorzystanie obiektu do celów edukacyjnych (czego można nauczyć w geostanowisku, m.in. proces, zjawisko, minerały, skały również zagadnienia z ekologii)	Wykorzystanie skał Wzgórz Niemczańsko-Strzelińskich w obiektach architektonicznych, stanowiących dziedzictwo kulturowe regionu.
Zagrożenia dla bezpieczeństwa osób odwiedzających geostanowisko	brak
Infrastruktura turystyczna w okolicy geostanowiska	brak
Wykorzystanie i zastosowanie skały oraz związane z nią aspekty kulturowe i historyczne	Kościół filialny Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Karszowie, wykonany jest z granitu pochodzącego z okolic Górki Sobockiej. Kościół wzniesiony w końcu XIII w., wzmiankowany jest w 1335 r. W XVI w. został przebudowany. Podczas II wojny światowej został zniszczony, a odbudowano go w latach 1973-76. Kościół jest budowlą gotycką, orientowaną, murowaną, jednonawową z kwadratowym prezbiterium nakrytym sklepieniem krzyżowo-żebrowym. W murach zachowane są dwa profilowane portale kamienne i przyścienne sakramentarium. Od strony południowej kościoła zachowane jest ciekawe neogotyckie mauzoleum z 2 poł. XIX w. z prezbiterium skierowanym na południe, które służy obecnie za kaplicę cmentarną. Kaplica wykonana jest granitu i piaskowca. W kościele i kaplicy cmentarnej zastosowana granit, o różnym stopniu obróbki mechanicznej. W kościele wykorzystano kamień łamany pochodzący z naturalnie spękałych fragmentów skały granitowej (po prostej obróbce) występujące m.in. w wierzchniej warstwie złoża granitu w Górce Sobockiej, natomiast w mauzoleum (obecnie kaplicy cmentarnej) łamany (kamień któremu nadano kształt prostopadłościanu), granit wydobywany w głębszych częściach kamieniołomu.

Waloryzacja geostanowiska

Ekspozycja	Dobrze wyeksponowany	x	Wymagający przygotowania	
Ocena Atrakcyjności Turystycznej [0-10]	Dostępność [0-4]		4	
	Stopień zachowania [0-4]		4	
	Wartości poza geologiczne [0-2]		1	
Ocena Atrakcyjności Dydaktycznej [0-10]	4			
Ocena Atrakcyjności Naukowej [0-10]	4			

Dokumentacja graficzna

Rysunek 1. Kościół filialny Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Karszowie z kaplicą cmentarną.

Rysunek 2. Kościół filialny Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Karszowie - widok ogólny

Rysunek 3. Narożnik ściany kościoła wykonany z ciosanego granitu.

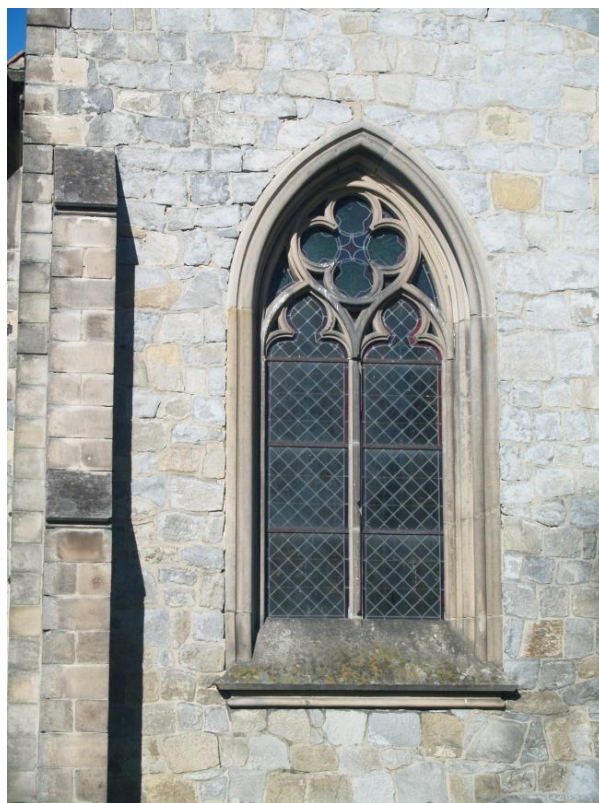
Rysunek 4. Portal w ścianie prezbiterium

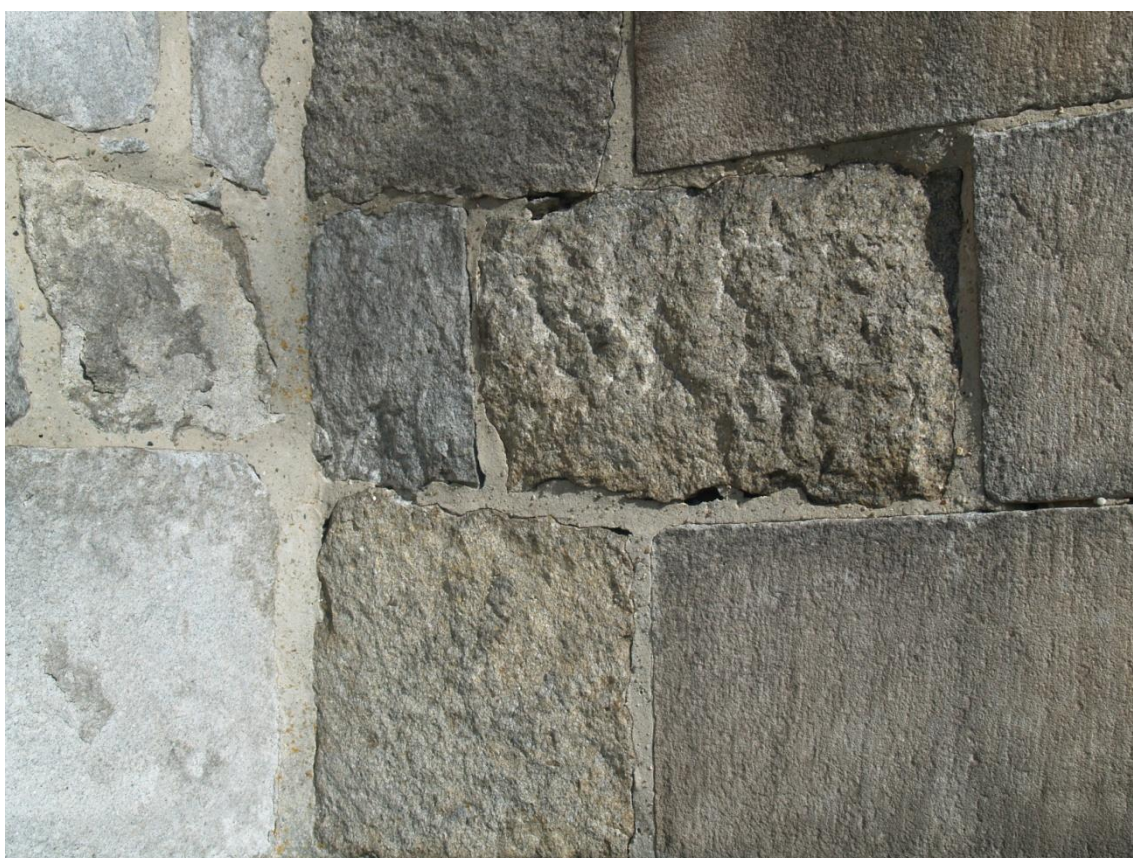
Rysunek 5. Ściana kościoła wykonana z kamienia łamanego, z fragmentami granitu odbarwionego na różowo w wyniku pożaru.

Rysunek 6. Neogotyckie mauzoleum z 2 poł. XIX w. (obecnie kaplica cmentarna).

Rysunek 7. Wykonane z piaskowca, ostrołukowe okna mauzoleum (obecnie kaplicy cmentarnej).

Rysunek 8. Ściana Mauzoleum wykonana z kamienia łupanego i ciosanego. Po lewej stronie granit, po prawej piaskowiec.